

Eurooppa-tason työmarkkinayhteistyö Sosiaalidialogin merkitys

Case 2: Eurooppalaisen talousohjausjakson paikallistaminen -hanke

2018-2020

**Kunta-alan sosiaalisen vuoropuhelun piirissä
CEMR ja EPSU, komission tuella**

Sirpa Sivonen, KT Kuntatyönantajat

Merja Launis-Ahtiainen, JHL

FIPSU-verkosto

Mikä ihmeen ”semester”?

Eurooppalainen talousohjausjakso ”European Semester”

- Osa EU:n talouden ohjausjärjestelmää
- Jäsenmaat mukauttavat budjetti- ja talouspolitiikkaansa EU:n tasolla sovittuihin tavoitteisiin ja sääntöihin
- Maakohtaiset raportit ja suositukset
- Kansalliset uudistusohjelmat
- **UUTTA: sosiaaliset indikaattorit (14)**
 - mukana talouden tilan arvioinnissa
 - Sosiaalisten oikeuksien pilarista, esim.
 - ”työllisyysaste (% 20-64 -vuotiaista) – *Suomi keskitasoa*
 - ”vailla tarvittavaa sairaanhoitoa jääneet; asianomaisen oma ilmoitus” – *keskitasoa*
 - ”henkilöiden digitaalisen osaamisen taso” – *Suomi parhaimpien joukossa*

Miksi tärkeä kuntasektorilla?

”European Semester” -eurooppalainen talousohjausjakso

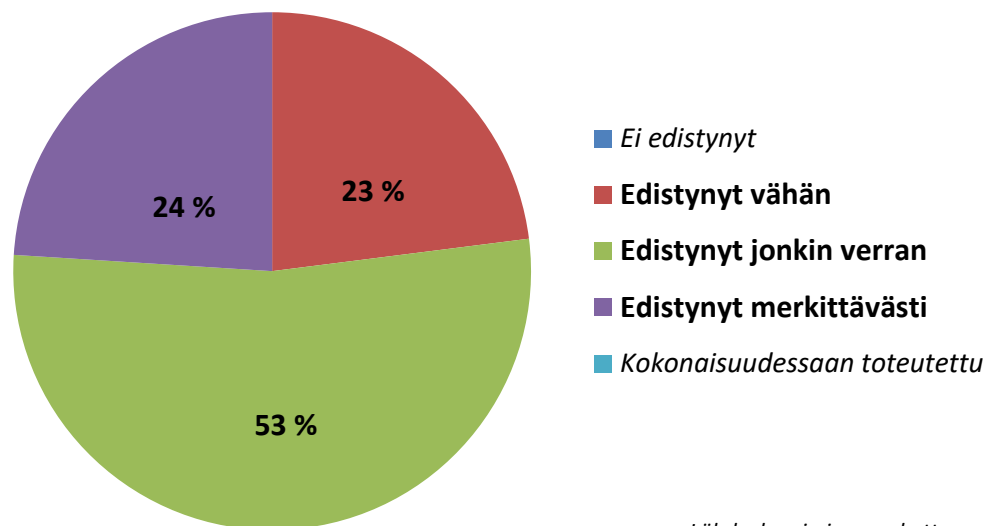
- EU-lainsäädäntö sekä talousohjausjaksossa annetut suositukset vaikuttavat kunta-alaan
 - Alueiden komitean arvio: 70% kaikesta EU:n lainsäädännöstä vaikuttaa kunta-alaan
 - Yksi keskeisimmistä on talousohjausjakson toimeenpanoon sisältyvä julkisentaloudensuunnitelma (JTS)
- Esimerkkejä kunta-alaan vaikuttavista suosituksista:
 - Palkkojen kytkeminen tuottavuuden ja kilpailukyvyn kehitykseen
 - Sote-uudistus (palvelujen kustannustehokkuus ja yhdenvertainen saatavuus)

Suosituksia annetaan – tuloksia seurataan

Suosituksia annetaan ja ne ovat merkittäviä

- Eläkeuudistus
- Kustannuskilpailukyky
- Työmarkkinoiden uudistus
- Kotitalouksien velkaantumisen seuranta

Vuosina 2011-2018 annettujen maakohtaisten suositusten toteuttaminen tähän mennessä

Lähde: komissio, muokattu

Tulosten seuraaminen sosiaalisen pilarin näkökulmasta (Lähde: komissio, muokattu)

Yhtäläiset mahdollisuudet ja pääsy työmarkkinoille	
Varhain koulunkäynnin lopettaneet (% 18-24 v.)	keskitasoa
Sukupuolten välinen työllisyysero	parhaimpien joukossa
Ylimmän ja alimman tuloviidenneksen tulo-osuuksien suhde (S80/S20)	parhaimpien joukossa
Köyhyys- ja syrjäytymisriskiaste (%)	parhaimpien joukossa
Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret (%15-24 v)	keskitasoa
Dynaamiset työmarkkinat ja oikeudenmukaiset työolot	
Työllisyysaste (% 20-64 v.)	keskitasoa
Työttömyysaste (% 15-74 v.)	keskitasoa
Pitkäaikaistyöttömyysaste (% 15-74 v.)	keskitasoa
Kotitalouksien käytettävissä olevien bruttotulojen kasvu henkeä kohti	keskitasoa
Kokoaikatyötä tekevän keskituloisen perheettömän työntekijän nettoansiot	keskitasoa parempi
Sosiaalinen suojelu ja sosiaalinen osallisuus	
Sosiaalisten tulonsiirtojen vaikutus köyhyyden vähentämiseen (pl. eläkkeet)	parhaimpien joukossa
Virallisten lastenhoitopalvelujen piirissä olevat alle 3-vuotiaat lapset	keskitasoa
Vaille tarvittavaa sairaanhoitoa jääneet (asianomaisen oma ilmoitus)	keskitasoa
Henkilöiden digitaalisen osaamisen taso	parhaimpien joukossa

Miten edistymme suosituksissa 2018-2019?

Suositus 1:

- *saavuttaa julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteen vuonna 2019, kun otetaan huomioon rakenneuudistusten toteuttamisen takia tilapäisesti sallitut poikkeamat;*
SUOMI EDISTYNYT VÄHÄN
- *varmistaa, että hallintouudistus sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannustehokkuuden ja yhdenvertaisen saatavuuden parantamiseksi hyväksytään ja toteutetaan.*
EI EDISTYSTÄ

Suositus 2:

- *parantaa kannustimia työn vastaanottamiseen ja*
- *varmistaa työttömille ja työmarkkinoiden ulkopuolella oleville riittävät ja hyvin integroidut palvelut.*
SUOMI EDISTYNYT VÄHÄN

Suositus 2:

- *vahvistaa kotitalouksien velkaantuneisuuden seurantaan, muun muassa perustamalla luottorekisterijärjestelmän.*
SUOMI EDISTYNYT VÄHÄN

> **Suosituksset vuosille 2019-2020 annetaan 5.6.2019.**

> **Odotettavissa että ainakin osa aiemmista tulee toistumaan.**

Mitä olemme oppineet tähän mennessä?

- Ymmärryksemme talousohjausjakson merkittävydestä kuntien ja työmarkkinajärjestöjen kannalta kasvanut.
- Ei yllätyksiä: talousohjausjakso ja maakohtaiset suositukset koskevat asioita, jotka jo ovat kansallisessa keskustelussa ja valmistelussa.
- Työmarkkinaosapuolina voisimme tehdä tiiviimpää yhteistyötä erityisesti niissä kohdissa, joissa on mahdollista vaikuttaa.
- Osallistumme jatkossakin kansallisiin uudistusohjelmiin, raporttien laadintaan ja suositusten toimeenpanon valmisteluun nykyisten työmarkkinajärjestelmien kautta, valtakunnallisella ja paikallisella tasolla.
- Työmarkkinaosapuolina meidän pitää olla aktiivisemmin yhteydessä (suoraan tai keskusjärjestöjen kautta) ministeriöihin ja komission edustajiin.

Ymmärryksen lisääminen vaatii aikaa ja paneutumista, mutta

eihän tämä voi mitään salatiedettä olla !